

etnisk motiverede vold er reduceret væsentligt. Desværre er der dog stadig mere end 120.000 flygtninge fra Kosovo i Serbien. Vi håber, at de snart vil og kan vende tilbage.

Kræfterne bruges nu – billedlig talt – på at bygge huse og ikke på at slå. Økonomien er langsomt ved at blive genstartet, men omfanget af organiseret kriminalitet er stadig stort.

Også det politiske system gennemgår en modning. Der blev afholdt lokalvalg den 28. oktober. Foreløbige opgørelser viser valgsejr til de moderate kræfter. Det er opløftende, at den politisk betingede intimidering og vold, der kendetegnede starten af valgkampen, blev mindsket betydeligt i slutfasen.

Gennemførelse af valgresultatet fra lokalvalget og begrænsning af den organiserede kriminalitet er blandt de store udfordringer, men den største udfordring bliver den interetniske forsoning; den kræver en mentalitetsændring, vilje til forsoning, i befolkningen. Det er en mentalitetsændring, der kun kan indtræde gradvis over en årrække.

Alle kræfter må koncentrerer om at skabe et bæredygtigt retssamfund, hvor de samme regler gælder for alle med respekt for demokrati og den enkeltes ret, uanset etniske tilhørsforhold. Det er de grundlæggende principper, vi ikke skal og ikke vil slække på.

En afgørende forudsætning for, at det kan lykkes, er fortsat fred og stabilitet, og det er KFOR-styrkens væsentligste opgave. For øjeblikket deltager i alt 45.000 mand. NATO-landene bidrager med 37.000 mand, ikke-NATO-landene med ca. 8.000 mand, og vi har 720 mand i den nordlige del af Kosovo.

KFOR skal påse, at den serbiske hær overholder forpligtelserne i den militærtekniske aftale, der lagde grunden til fred i Kosovo. KFOR-styrken skal desuden overvåge omdannelse af Kosovos Befrielseshær, UCK, til en civil beredskabstjeneste, den såkaldte Kosovo Protection Corps, KPC. Det er sigtet, at KPC skal være en multietnisk organisation.

Det har dog indtil videre knebet med at få serbere til at melde sig, men de pladser, der er reserveret til kosovoserbere, vil indtil videre stå tomme; de fyldes ikke op med kosovoalbanere.

I det daglige arbejder KFOR endvidere tæt sammen med FN-administrationen med henblik på at støtte lov og orden-opgaver, genopbygning og humanitær assistance. Herudover forestår styrken kontrollen af Kosovos interne og eksterne grænser.

De danske KFOR-styrker bidrager aktivt til løsningen af opgaverne. Deres opgaver består i at yde sikkerhed for de etniske befolkningsgrupper. De eskorterer etniske mindretalsgrupper og overvåger etniske enklaver i serbisk og albansk dominerede områder. De gennemfører våbenerfattersøgninger og yder sikkerhed i forbindelse med genhusning af flygtninge og internt fordrevne. De har også været indsat i forbindelse med uroligheder og demonstrationer, som vi har set det i Mitrovica.

Endelig bidrager de til at løse civilt relaterede opgaver. De har været med til at genopbygge skoler sammen med de danske hjælpeorganisationer i det område, hvor de er indsat. På grundlag af deres lokalkendskab har de desuden identificeret mulige projekter for den civile danske indsats.

Det er mit indtryk, at danske tropper har en ganske særlig evne til at vinde lokalbefolkningens tillid. Vi gør en god og solid indsats, som er med til at skabe rammerne for en bæredygtig udvikling i Kosovo. Det understreges også af, at indsatsen er værdsat, både af kosovoalbanere og kosovoserbere.

Den civile indsats forstås af UNMIK, FN's overvågningsadministration i Kosovo, og inden for denne ramme er ansvaret for den internationale indsats delt mellem FN, OSCE og EU. EU er klart den største donor til genopbygningen med et forventet bidrag på 175 mio. euro i år 2000.

Med etableringen af UNMIK er der skabt en helt unik mulighed for samarbejde og koordinering mellem de internationale organisationer og donorer, der er involveret i genopbygningen. Samarbejdet mellem UNMIK og KFOR-styrken og ikke mindst mellem den FN-ledede politistyrke og KFOR fungerer godt. Et eksempel er lukningen af blysmelteværket i Zvečan, der blev gennemført på initiativ fra FN og med støtte fra bl.a. KFOR.

Den civile indsats er fortsat en stor udfordring. En væsentlig begrænsning er, at der i Kosovo ikke er en fredsaftale mellem serbere og kosovoalbanere. Der er heller ikke en overordnet ramme for den internationale indsats, som det kendes fra Fredsimplementeringsrådet i Bosnien-Hercegovina. Ikke desto mindre må resultaterne vurderes som positive.

Der er ingen tvivl om, at der er omkostninger ved at fastholde princippet om et multietnisk Kosovo. Det vil kræve en stor, effektiv international indsats en god tid fremover. Men det ville